

❖ Δικαιώματα του παιδιού

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού περιλαμβάνει τρεις μεγάλες κατηγορίες δικαιωμάτων:

Προστασία (από κάθε μορφής κακοποίηση, εκμετάλλευση, διάκριση, ρατσισμό, κ.λπ.)

Παροχές (δικαίωμα στην εκπαίδευση, την υγεία, την πρόνοια, την ψυχαγωγία, κ.λπ.)

Συμμετοχή (δικαίωμα στην έκφραση γνώμης, την πληροφόρηση, τον ελεύθερο χρόνο, κ.λπ.)

1. Καθένας κάτω των 18 έχει αυτά τα δικαιώματα.
2. Όλα τα παιδιά έχουν αυτά τα δικαιώματα, ανεξάρτητα από το ποια είναι, που ζουν, τι κάνουν οι γονείς τους, τι γλώσσα μιλάνε, ποια είναι η θρησκεία τους, αν είναι αγόρια ή κορίτσια, ποιες είναι οι παραδόσεις τους, αν έχουν κάποια αναπηρία, αν είναι πλούσια ή φτωχά. Κανένα παιδί δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται άδικα για κανένα λόγο.
3. Όλοι οι ενήλικες πρέπει να κάνουν αυτό που είναι καλύτερο για σένα. Όταν οι μεγάλοι παίρνουν αποφάσεις, πρέπει να σκέφτονται τι συνέπειες θα έχουν αυτές τους οι αποφάσεις για τα παιδιά.
4. Το κράτος έχει ευθύνη να εξασφαλίσει πως τα δικαιώματά σου προστατεύονται. Πρέπει να βοηθήσει την οικογένειά σου να προστατεύει τα δικαιώματά σου και να δημιουργήσει ένα περιβάλλον όπου θα μπορείς να μεγαλώσεις, και να αναπτυχθείς πλήρως.
5. Η οικογένειά σου έχει την ευθύνη να σε βοηθήσει να μάθεις να ασκείς τα δικαιώματά σου και να εξασφαλίσει πως τα δικαιώματά σου προστατεύονται.
6. Έχεις δικαίωμα στη ζωή.
7. Έχεις δικαίωμα να έχεις ένα όνομα και αυτό πρέπει να αναγνωρίζεται επίσημα από το κράτος. Έχεις δικαίωμα σε μια εθνικότητα (να ανήκεις σε μια χώρα).
8. Έχεις δικαίωμα σε μια ταυτότητα - ένα επίσημο αρχείο του ποιος/α είσαι. Κανείς δεν πρέπει να στο στερήσει αυτό.
9. Έχεις το δικαίωμα να μένεις με τους γονείς (ή γονέα) σου, εκτός και αν αυτό είναι κακό για σένα. Έχεις το δικαίωμα να ζεις με μια οικογένεια που νοιάζεται για σένα.
10. Αν ζεις σε διαφορετική χώρα από αυτή που μένουν οι γονείς σου, έχεις το δικαίωμα να είστε μαζί στο ίδιο μέρος.
11. Έχεις το δικαίωμα να προστατεύεσαι από απαγωγή.
12. Έχεις το δικαίωμα να πεις τη γνώμη σου και οι μεγάλοι να την ακούν και να την παίρνουν σοβαρά.

13. Έχεις το δικαίωμα να ανακαλύπτεις πράγματα και να μοιράζεσαι τις σκέψεις σου με άλλους, μιλώντας, ζωγραφίζοντας, γράφοντας ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο εκτός και αν αυτός βλάπτει ή προσβάλλει άλλους ανθρώπους.
14. Έχεις το δικαίωμα να επιλέξεις τη δική σου θρησκεία και τα πιστεύω. Οι γονείς σου θα πρέπει να σε βοηθήσουν να αποφασίσεις τι είναι σωστό και τι λάθος και ποιο είναι το καλύτερο για σένα.
15. Έχεις το δικαίωμα να διαλέξεις τους φίλους σου και να συμμετέχεις ή να φτιάξεις ομάδες, φάνει αυτό να μην βλάπτει άλλους.
16. Έχεις δικαίωμα σεβασμού στην ιδιωτική σου ζωή.
17. Έχεις το δικαίωμα να λαμβάνεις πληροφορίες που είναι σημαντικές για την ευημερία σου, από το ραδιόφωνο, τις εφημερίδες, βιβλία, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και άλλες πηγές. Οι ενήλικες πρέπει να βεβαιωθούν πως οι πληροφορίες που λαμβάνεις δεν είναι βλαβερές και να σε βοηθήσουν να βρεις και να καταλάβεις τις πληροφορίες που χρειάζεσαι.
18. Έχεις το δικαίωμα να μεγαλώσεις με τους γονείς (ή γονέα) σου αν αυτό είναι δυνατό.
19. Έχεις το δικαίωμα να προστατεύεσαι από το να πάθεις κακό ή να σε κακομεταχειριστούν, στο σώμα ή το μυαλό.
20. Έχεις το δικαίωμα σε ειδική φροντίδα και βοήθεια αν δεν μπορείς να ζήσεις με τους γονείς σου.
21. Έχεις δικαίωμα σε φροντίδα και προστασία αν σε υιοθετήσουν ή σε αναλάβει ανάδοχη οικογένεια.
22. Έχεις δικαίωμα σε ειδική φροντίδα και βοήθεια αν είναι πρόσφυγας (εάν εξαναγκάστηκες να φύγεις από το σπίτι σου και ζεις σε άλλη χώρα), όπως και σε όλα τα άλλα δικαιώματα αυτής της Σύμβασης.
23. Έχεις δικαίωμα σε ειδική εκπαίδευση και φροντίδα αν έχεις κάποια αναπηρία, καθώς και σε όλα τα άλλα δικαιώματα αυτής της Σύμβασης, ώστε να μπορείς να ζήσεις μια ολοκληρωμένη ζωή.
24. Έχεις δικαίωμα στην καλύτερη δυνατή φροντίδα για την υγεία σου, καθαρό νερό να πιεις, θρεπτικό φαγητό, ένα καθαρό και ασφαλές περιβάλλον και τις πληροφορίες που θα σε βοηθήσουν να μείνεις υγιής.
25. Αν ζεις κάτω από τη φροντίδα άλλων ή σε άλλες καταστάσεις μακριά από το σπίτι σου, έχεις δικαίωμα να εξετάζονται τακτικά οι συνθήκες κάτω από τις οποίες ζεις για να φανερωθεί αν είναι οι πιο κατάλληλες.
26. Έχεις δικαίωμα για βοήθεια από το κράτος αν είσαι φτωχός ή βρίσκεσαι σε ανάγκη.

27. Έχεις δικαίωμα σε φαγητό, ρούχα, ένα ασφαλές μέρος να ζήσεις και να ικανοποιούνται οι βασικές σου ανάγκες. Δεν πρέπει να μειονεκτείς με τρόπο που να μην μπορείς να κάνεις πολλά από τα πράγματα που κάνουν τα άλλα τα παιδιά.
28. Έχεις δικαίωμα σε εκπαίδευση καλής ποιότητας. Πρέπει να ενθαρρύνεσαι να πας στο σχολείο μέχρι την υψηλότερη τάξη που μπορείς.
29. Η εκπαίδευσή σου πρέπει να σε βοηθάει να χρησιμοποιείς και να αναπτύξεις το ταλέντο και τις ικανότητές σου. Πρέπει επίσης να σε βοηθάει να μάθεις να ζεις με ειρήνη, να προστατεύεις το περιβάλλον και να σέβεσαι τους άλλους ανθρώπους.
30. Έχεις το δικαίωμα να εξασκείς τις παραδόσεις σου, τη γλώσσα και τη θρησκεία σου - ή όποια άλλη επιλέξεις. Μειονότητες και ιθαγενείς ομάδες χρειάζονται ιδιαίτερη προστασία αυτού του δικαιώματος.
31. Έχεις δικαίωμα στο παιχνίδι και την ξεκούραση.
32. Έχεις δικαίωμα προστασίας από εργασία που σε βλάπτει και που είναι επιβλαβής για την υγεία και την εκπαίδευσή σου. Εάν εργάζεσαι, έχεις το δικαίωμα να είσαι ασφαλής και να πληρώνεσαι ικανοποιητικά.
33. Έχεις δικαίωμα προστασίας από επιβλαβή ναρκωτικά και από το εμπόριο ναρκωτικών.
34. Έχεις δικαίωμα σε μια ζωή ελεύθερη από σεξουαλική κακοποίηση.
35. Κανείς δεν επιτρέπεται να σε απαγάγει ή να σε πουλήσει.
36. Έχεις δικαίωμα προστασίας από κάθε μορφή εκμετάλλευσης.
37. Κανείς δεν επιτρέπεται να σε τιμωρήσει με σκληρό ή επιβλαβή τρόπο.
38. Έχεις δικαίωμα σε προστασία και ελευθερία από τον πόλεμο. Παιδιά κάτω των 15 ετών δεν μπορούν να αναγκαστούν να πάνε στο στρατό ή να συμμετέχουν σε πολέμους.
39. Έχεις δικαίωμα σε βοήθεια αν πληγωθείς, αν παραμεληθείς ή αν σε κακομεταχειρισθούν.
40. Έχεις δικαίωμα σε νομική υποστήριξη και δίκαια αντιμετώπιση από το δικαστικό σύστημα που σέβεται τα δικαιώματά σου.
41. Εάν οι νόμοι της χώρας παρέχουν καλύτερη προστασία στα δικαιώματά σου από ότι τα άρθρα αυτής της Σύμβασης, τότε αυτοί οι νόμοι πρέπει να εφαρμόζονται.
42. Έχεις το δικαίωμα να γνωρίζεις τα δικαιώματά σου! Οι ενήλικες πρέπει να ξέρουν γι' αυτά τα δικαιώματα και να βοηθήσουν και σένα να τα μάθεις επίσης.
43. Αυτά τα άρθρα εξηγούν πως τα κράτη και οι διεθνείς οργανισμοί όπως η UNICEF θα εργασθούν για να εξασφαλίσουν θα προστατεύονται τα δικαιώματα των παιδιών.
44. Στην ελευθερία σκέψης, και λόγου.

❖ ΑΙΤΙΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ

- Στις υποανάπτυκτες χώρες εντοπίζονται συχνές και σημαντικές παραβιάσεις των δικαιωμάτων του παιδιού: Τα παιδιά των χωρών αυτών δεν απολαμβάνουν το θεμελιώδες δικαίωμα να τρέφονται επαρκώς και να αναπτύσσονται με υγεία, ούτε έχουν εξασφαλισμένη στέγαση, ιατρική μέριμνα και φαρμακευτική περίθαλψη, με αποτέλεσμα συχνά να λιμοκτονούν ή να υποσιτίζονται με ολέθριες συνέπειες για την ίδια τους τη ζωή. Ο καθημερινός αγώνας για επιβίωση επιβαρύνει σημαντικά την ψυχοσυναισθηματική τους ανάπτυξη που καταλήγει να είναι ελλιπής και ενίοτε αποκλίνουσα της φυσιολογικής. Πολλές φορές τα παιδιά γίνονται θύματα εκμετάλλευσης εμπόρων που τα πωλούν ή εμπορεύονται τις υπηρεσίες τους καταπατώντας το αναπαλλοτρίωτο ανθρώπινο δικαίωμα για ελεύθερη και αξιοπρεπή ζωή. Τα παιδιά των χωρών αυτών μαστίζονται στην καλύτερη περίπτωση από λειτουργικό αναλφαβητισμό και στερούνται έτσι του βασικού κοινωνικού δικαιώματος για μόρφωση που πρέπει να απολαμβάνουν αδιακρίτως όλα τα παιδιά. Το γεγονός αυτό τους αποκόπτει αυτόματα κάθε δίαυλο επικοινωνίας πληροφόρησης και γνώσης και τους στερεί τη δυνατότητα για ανάπτυξη κριτικής σκέψης και έκφρασης των απόψεών τους, αφού λειτουργούν και κινούνται ως μάζα. Οι πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες στις υποανάπτυκτες χώρες παρακωλύουν την παροχή κοινωνικής ασφάλισης στα παιδιά, ενώ ταυτόχρονα δυσχεραίνουν την ανάπτυξή τους σε ένα περιβάλλον με δημοκρατικά ήθη που προωθούνται μέσω της καλλιέργειας του διαλόγου, του σεβασμού στην ανθρώπινη προσωπικότητα, της ομαλής κοινωνικοποίησης. Αντίθετα, το υπάρχον κλίμα βίας, εκμετάλλευσης και εκφοβισμού λειτουργεί αρνητικά στην ψυχοσύνθεση των παιδιών και τα ωθεί σε πράξεις βίας και επιθετικότητας. Τα παιδιά των χωρών αυτών ζουν συχνά σε υποβαθμισμένο ή ακόμα και μολυσμένο φυσικό περιβάλλον από τα εργοστασιακά απόβλητα των ανεπτυγμένων χωρών, τη στιγμή που έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν ένα καθαρό, αμόλυντο περιβάλλον, ώστε να αναπτύξουν ένα υγιή οργανισμό. Οι ειδικές παραβιάσεις των αναφαίρετων δικαιωμάτων αυτής της ευαίσθητης ηλικιακής ομάδας, ενώ θα έπρεπε να καταγγέλλονται άμεσα και να τιμωρούνται οι υπεύθυνοι, εντούτοις παραμένουν στην αφάνεια και οι κυβερνήσεις αλλά και η διεθνής κοινότητα αδρανούν, διότι εξυπηρετούν οικονομικές και πολιτικές σκοπιμότητες που επισκιάζουν κάθε ίχνος ανθρωπισμού. Οι κυβερνήσεις των υποανάπτυκτων χωρών ενθαρρύνουν την παιδική εργασία και τη γενικότερη εκμετάλλευση του παιδιού, διότι μέσω αυτής της οδού παγιώνουν μια κατάσταση που υπηρετεί τις ατομικές τους φιλοδοξίες και τα οικονομικά και πολιτικά τους συμφέροντα. Δημιουργούν μία αμόρφωτη μάζα νέων ατόμων, τους μελλοντικούς πολίτες οπαδούς, οι οποίοι θα ετεροκατευθύνονται και δε θα διαμαρτύρονται για τις καταπατήσεις όποιας μορφής. Η γνώση και η παιδεία απουσιάζουν με κρατική ευθύνη. Αλλά και σε κάποιες περιπτώσεις που καταβάλλεται μια στοιχειώδης προσπάθεια για παροχή παιδείας, η οικονομική δυσπραγία των χωρών αυτών, η ανέχεια και το υποβαθμισμένο επίπεδο ζωής δίνουν προτεραιότητα στην κάλυψη των

άμεσων βιοτικών αναγκών. Έτσι τα παιδιά συνωστίζονται κατά μεγάλες ομάδες σε άθλιες υποτυπώδεις σχολικές εγκαταστάσεις με κακοπληρωμένους δασκάλους που αδυνατούν να επιτελέσουν το έργο τους. Η νομική προστασία του παιδιού παρουσιάζει σοβαρότατες ελλείψεις στις χώρες αυτές. Την κατάσταση αυτή εκμεταλλεύονται δεόντως οι ανήθικοι άνθρωποι, καθώς ο νόμος δεν τους αγγίζει, ενώ αφήνει απροστάτευτα εκατομμύρια παιδιά στο έλεος των δυναστών τους. Η έλλειψη μόρφωσης των παιδιών αποτελεί το ενδεικνυόμενο υπόβαθρο για την καλλιέργεια κάθε είδους φανατισμού, πολιτικού ή θρησκευτικού και συνεπώς το πιο ετοιμοπόλεμο τμήμα του πληθυσμού, το οποίο, χωρίς να γνωρίζει, υπηρετεί σκοπιμότητες και συμφέροντα μιας ισχυρής εξουσιαστικής μειονότητας. Η διεθνής κοινότητα από τη μια χρησιμοποιεί ως προκάλυμμα το γεγονός ότι αδυνατεί να επέμβει νομικά και να σταματήσει τις ολοφάνερες καταπατήσεις των δικαιωμάτων του παιδιού. Από την άλλη υποδαυλίζει αυτήν εργατικού κόστους των αγαθών που παράγουν τα παιδικά χέρια. Η γενικότερη υποβάθμιση της ποιότητας ζωής και η καταστρατήγηση των δικαιωμάτων των παιδιών αλλά και ολόκληρου του πληθυσμού των τριτοκοσμικών χωρών είναι μια πραγματικότητα που συντηρείται υπόκωφα, ώστε τα άτομα αυτά να παραμείνουν στο σκοτάδι, για να απολαμβάνουν οι κυβερνώντες τους αλλά και οι ανεπτυγμένες χώρες ένα ανώτερο και αξιοπρεπές επίπεδο ζωής.

❖ Μη Κυβερνητικοί Φορείς και Οργανώσεις – Εθελοντισμός για την υποστήριξη και προστασία του παιδιού

- ΑΡΣΙΣ - Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων

- Δίκτυο για την πρόληψη και Καταπολέμηση της Σωματικής Τιμωρίας στα Παιδιά

- Ελληνική Εθνική Επιτροπή της UNICEF

- Το Χαμόγελο του Παιδιού

- Διεθνής Πρωτοβουλία για την Εξάλειψη της Σωματικής Τιμωρίας των Παιδιών

- Διεθνής Συμμαχία για τη Σωτηρία των Παιδιών (International Save the Children Alliance)

- Συμβούλιο της Ευρώπης - Πρόγραμμα «Χτίζοντας μια Ευρώπη για και μαζί με τα Παιδιά»

Α1 – ΟΜΑΔΑ Δ
ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΒΡΑΚΑ
ΑΙΓΙΝΗΤΗ ΝΙΚΗ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ